

XXXI.

ANUARUL

școalei civile de fete cu internat și drept de
publicitate a „Asociațiunii pentru literatura
:: română și cultura poporului român“ ::

pe anul școlar 1916—17,

publicat de

Dr. VASILE BOLOGA,
director.

Cuprinsul: 1. Știri din anul școlar 1916/17.



NAGYSZEBEN (SIBIU).
TIPARUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE
1917.



XXXI.

ANUARUL

școalei civile de fete cu internat și drept de
publicitate a „Asociațiunii pentru literatura
: : română și cultura poporului român“ : :

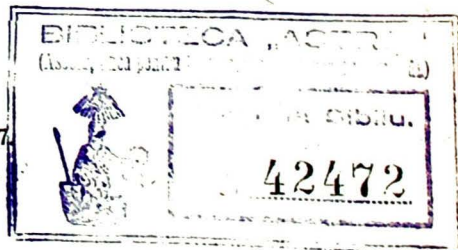
pe anul școlar 1916—17,

publicat de

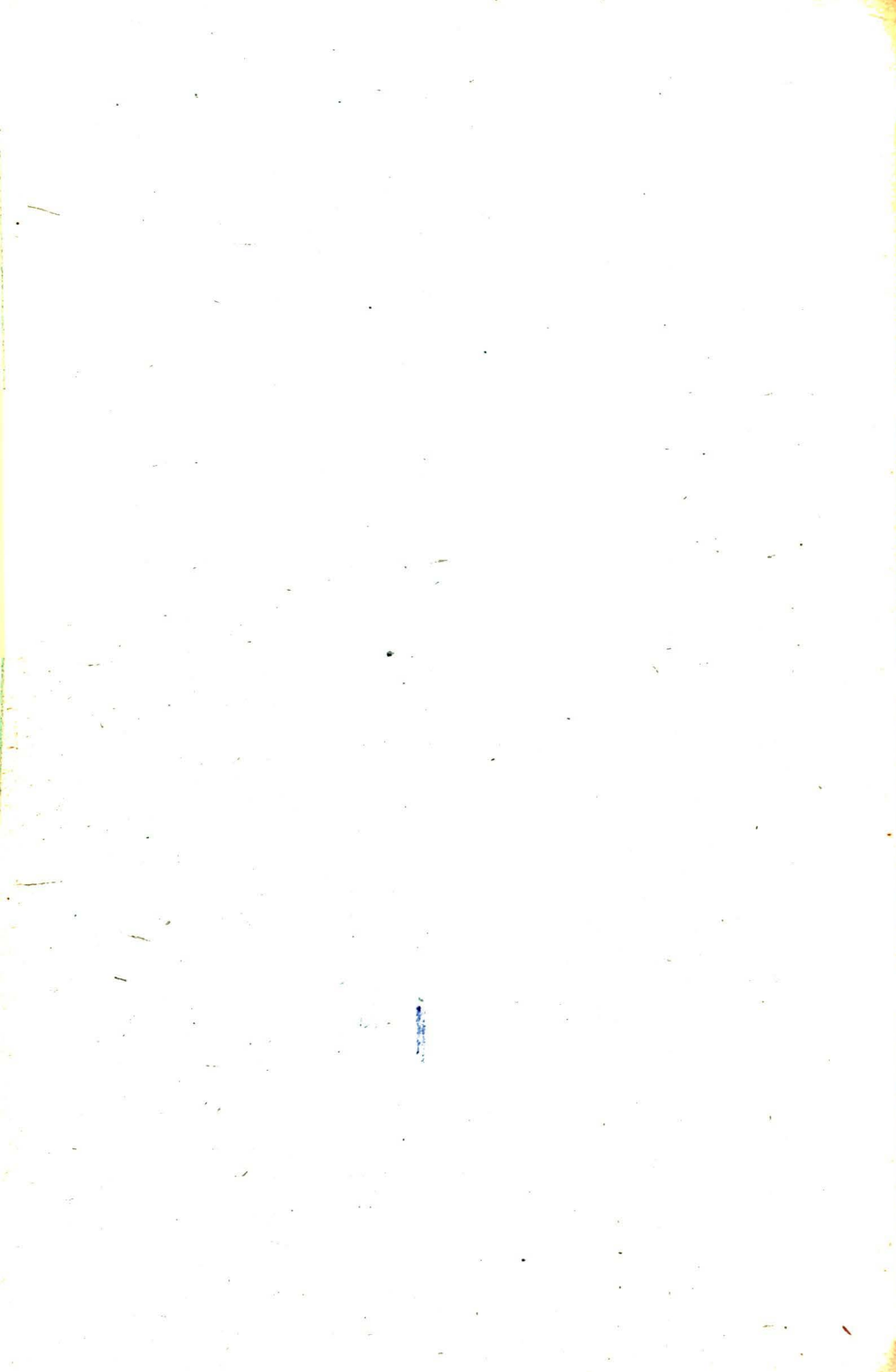
Dr. VASILE BOLOGA,

director.

Cuprinsul: 1. Știri din anul școlar 1916/17.



NAGYSZEBEN (SIBIU).
TIPARUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE
1917.



Știri din anul școlar 1916/17.

Incheiem al treilea an școlar dela începutul rășboiului mondial. Un an nespus de sșgduitor pentru noi.

In 28 August 1916, când eram gata, să începem noul an școlar (1916/17), ca de regulă la 1 Septemvrie n., ne-am pomenit, ca din senin, că România a declarat rășboiu Monarhiei noastre Austro-Ungaria.

In urma acesteia întreagă granița sud-ostică a patriei noastre a fost încinsă, cu iuțeala fulgerului, de cel mai înfricoșat foc.

In această grea situație, instituțiile publice au întrerupt funcția lor normală. Unele și-au strămutat locuința în alte părți ale țării, mai puțin cercate de viforul rășboiului, iar altele, între care și institutele publice de învățământ, au închis pentru moment porțile lor.

Au urmat apoi trei luni de zile de frământări și de lupte sângeroase, până când am ajuns din nou în stare, să putem continuă munca noastră de toate zilele.

Comitetul Asociațiunii a și luat îndată dispoziție, în ședința din 18 Nov. 1916, ca la școala Asociațiunii să se înceapă anul școlar în 1 Decemvrie n. 1916, dar fără a deschide și internatul școalei pentru acest an, din cauza greutăților extraordinare de comunicație și de aprovizionare cu alimente, în starea excepțională de rășboiu.

Pe baza acesteia s'a făcut anunțul trebuitor pentru părinții elevelor și în 1—4 Dec. s'au făcut înscrierile, iar în 5 Dec. 1916, s'au început prelegerile regulate.

Numărul elevelor a fost foarte redus din cauza rășboiului, după cum se poate vedea și din datele sta-

tistice după clase. Altcum trebuie să observăm, că elevele *externe* dela școala Asociațiunii, nici când nu au trecut peste numărul de 30—40. Dovadă, că internatul școlii a dat întotdeauna cel mai însemnat contingent de eleve, din diferitele ținuturi ale patriei.

Mersul învățământului însă, cu toate sguuirile prin care am trecut, a fost cât se poate de normal în restul anului școlar. Și sperăm, să intrăm cât mai curând în stare deplin normală a lucrurilor.

*

Dintre membrii corpului didactic dl profesor *Sabin Oprean* e încă tot în războiu dela începutul campaniei din 1 August 1914, cu regimentul de infanterie Nr. 64. A fost de două-ori rănit și a treia-oară trimis la front. Orele sale de învățământ le-au supliniit, în mod gratuit, colegii dela școala noastră.

Profesoarele suplinitoare dela școala noastră au fost concediate în semestrul al II-lea din anul curent anume: d-na *Elena Borcia* n. *Siandru*, fiindcă s'a înscris la un curs de gimnastică în Budapest și d-na *Silvia Porsche* n. *Togan*, din cauză familiară. Au fost suplinite: prin d-na *Pulcheria Smigelschi*, văd. soție de profesor și învățătoare diplomată, și prin dșoara *Maria Rociu*, candidată de învățătoare.

*

În decursul anului elevele școlii au pregătit, sub conducerea profesoarei de lucru manual îndeosebi, diferite vestminte pentru ostașii noștri din războiu și au colectat de repețite-ori: pentru daruri de *Crăciun* ostașilor din războiu, pentru «*Crucea Roșie*», pentru împrumutul de războiu, ș. a.

2. Personalul școlii.

1. Director:

Dr. Vasile Bologna, profesor ord. și director definitiv, a predat limba română în clasa III și IV, istoria în cl. IV și geografia în cl. III, (13 ore pe săpt.). Ani de funcțiune 29.

2. Profesori:

Eugenia Tordășianu n. Iovescu, prof. ord. definitivă, a predat aritmetica și geometria în clasa I—IV, istoria naturală în cl. I și II, chimia în cl. III, fizica în cl. IV și gimnastica în cl. I—IV, (21 ore pe săpt.). Ani de funcțiune: 22.

Dr. Eleonora Leményi m. Rozványi, prof. ord. definitivă, a predat limba maghiară în clasa III și IV, limba germană în cl. II—IV, igiena și economia de casă în cl. IV și istoria în cl. III, (21 ore pe săpt.). Ani de funcțiune: 9.

Sabin Oprean, prof. ord. definitiv, n'a dat lecții în anul acesta, fiind în războiu neîntrerupt din 1 August 1914. A fost substituit prin colegii dela școala noastră. Ani de funcțiune: 4.

Elena Borcia n. Siandru, profesoară suplitoare definitivă, a predat limba română în cl. I și II, limba germană în cl. I și II, și lucrul manual în clasa I—IV, (20 ore pe săpt.). Ani de funcțiune: 8. În semestrul al II-lea a fost în concediu, urmând un curs de gimnastică în Budapest, în care timp a fost substituită prin:

Maria Rociu, candidată de învățătoare, care a predat lucrul manual în cl. I—IV, limba română în cl. I—II, limba germană și geografia în cl. I, desen și caligrafie în cl. I—II, (22 ore pe săpt.).

Silvia Togan, profesoară suplitoare definitivă, a predat limba maghiară în cl. I și II, economia în cl. IV,

desemnul în cl. I—IV, caligrafia în cl. I—II și geografia în cl. I—II, (20 ore pe săpt.). Ani de funcțiune: 4. În semestrul al II-lea a fost în concediu, din cauză familiară, în care timp a fost substituită prin:

Pulcheria Smigelschi, învățătoare pentru școale elem. populare, care a predat limba maghiară în cl. I—II, geografia în cl. II și desen în cl. III—IV, (12 ore pe săpt.).

3. Caticheți:

Mateiu Voileanu, asesor consistorial, catichetul elevelor gr.-ort. a fost refugiat în acest an din cauza războiului în Nagyvárad (Oradea mare) și a fost substituit: în sem. I prin directorul școalei *Dr. V. Bologa*, iar în sem. II prin *Dr. Ioan Broșu*, catichet gr.-ort. în loc.

Nicolau Togan, protopop gr.-cat., a predat religiunea elevelor gr.-cat. în toate clasele.

4. Instructori:

Delia Olariu, absolventă a conservatorului de muzică din Viena, a predat muzica vocală în clasa I—IV, (5 ore pe săpt.).

Selma Mökesch, absolventă a institutului «Musikschulen Kaiser» din Viena, n'a instruat în acest an.

Alexandrina Moga, n'a instruat în acest an.

Cornelia Man, n'a instruat în acest an.

Olga Coulin, absolventă a conservatorului de muzică din Budapest, n'a instruat în acest an.

5. Medicul institutului: *Dr. I. Beu*.

NB. Internatul nu s'a putut deschide în acest an din cauza războiului.

3. Materialul de învățământ

s'a predat în anul școlar 1916/1917 în sensul prescrișilor programului de studii al școalei civile de fete a Asociațiunii, aprobat cu data 9 Martie 1912, Nr. 18,158.

4. Conspectul elevelor inmatriculate în anul școlar 1916/1917.

N. Z.	Numele elevei	Locul nașterii	Comitatul
<i>Clasa I.</i>			
1	Maria Băra	Resinăr — Rășinari	Szeben — Sibiiu
2	Lucreția Hurdu	Nagyszeben Sibiiu	" "
<i>Clasa II.</i>			
1	Elena Catona	Marosdătes Murás- Dateș	Torda Aranyos — Turda-Arieș
2	Maria Cârstea	Felsőporumbák — Porumbacul de sus	Fogaras — Făgăraș
3	Sinefta Dreghici	Maroscșüged — Ciugud	Alsófehér — Alba inf.
4	Maria Flucuș	Szeccsel — Săcel	Szeben — Sibiiu
5	Maria Frățilă*)	Bungárd — Bungard	" "
6	Cornelia Gusan	Örményszékes — Armeni	Alsófehér — Alba inf.
7	Emilia Oțoiu	Csáklya — Cetea	" "
8	Lucreția Știrban	Toporcsa — Topârcea	Szeben — Sibiiu
9	Minerva Tilicea	Haró — Hărău	Hunyad Hunedoara
<i>Clasa III.</i>			
1	Silvia Aron	Felsőporumbák — Porumbacul de sus	Fogaras — Făgăraș
2	Veturia Dobrotă	Polyán — Poiana	Szeben — Sibiiu
3	Cornelia Ghibu	Szelistye — Săliște	" "
4	Maria Moldovan	Nagyszeben — Sibiiu	" "
5	Elena Pop	Algyógy — Gioagiul de jos	Hunyad Hunedoara

*) S'a retras în 20 Decembrie 1916.

Nr. c.	Numele elevii	Locul nașterii	Comitatul
6	Aurelia Păcurar	Tilicske — Tilișca	Szeben — Sibiiu
7	Cornelia Simtion	Nagyszeben—Sibiiu	„ „
8	Maria Șerb	Polyán — Poiana	„ „
9	Emilia Vasilichi	Nagyszeben—Sibiiu	„ „
<i>Clasa IV.</i>			
1	Elena Clococean	Buzău	România—România ✓
2	Maria Dăian	Szerdahely—Mercurea	Szeben — Sibiiu
3	Elena Dobrin	Lugos — Lugoș	Krassó-Szörény Caraș-Severin
4	Emilia Domșa	Marosszentimre Sântimbru	Alsófehér—Alba inf.
5	Ana Ghibu	Szelistye — Săliște	Szeben — Sibiiu
6	Silvia Iosif	Ecsellő — Aciliu	„ „
7	Maria Mafteiu	Călimănești	România—România ✓
8	Susana Manișiu	Vurpod	Szeben — Sibiiu
9	Marta Necșa	Nagyapold — Apoldul mare	„ „
10	Veturia Pop	Algyógy — Gioagiul de jos	Hunyad Hunedoara
11	Ana Răcuciu	Vingárd — Vingard	Alsófehér—Alba inf.
12	Agatia Tatar	Hétur — Hetur	Kisküküllő Tárnava mică

Superiorii claselor în 1916/17 au fost:

1. In clasa I civ.: Maria Rociu.
2. In clasa II civ.: Pulcheria Smigelschi.
3. In clasa III civ.: Dr. Eleonora Leményi.
4. In clasa IV civ.: Eugenia Tordășianu.

6. Mijloace de învățământ.

A. Biblioteca corpului profesoral.

I. Cărți.

α) Cumpărate:

1. E. Lovinescu, «Vieța și Opera lui Grigorie Alexandrescu». București, 1910.
2. «Astra Literară-Artistică-Științifică», redactată de Ion Gorun. București, Numerii 20—27.
3. «Căminul. Bibliotecă Literară și Științifică». București, Numerii 19—25, 27 și 30—35.
4. «Biblioteca Semănătorul», redactată de Victor Stanciu, Arad, 1916. Numerii 1—20.

II. Reviste și ziare.

α) Dăruite de redacțiuni:

1. «Transilvania», Sibiu.
2. «Hivatalos Közlöny», Budapest.
3. «Telegraful Român», Sibiu.
4. «Deșteptarea», Budapest.

β) Abonate:

1. «Pädagogische Studien», Dresden.
2. «Magyar Paedagogia», Budapest.

Direcțiunea împlinește o plăcută datorie, aducând cele mai vii mulțămiri tuturor p. t. binefăcători, onor. societăți și redacțiuni, care au binevoit a contribui cu mijloace de învățământ pentru școala noastră.

7. Fonduri de binefacere.

I. Fondul elevelor absolvente de școala Asociațiunii.

Inițiat la serbarea jubileului de 25 ani dela înființarea școlii civile de fete cu internat a Asociațiunii, în 30 Iunie 1911, pentru sprijinirea intereselor școlii.

În anul școlar 1916/17 au încurs următoarele contribuiri benevole:

		Intrate: ieșite:	
		K	K
1 Iulie	1916,	1. Sald din 1915/16	471·01
1 "	"	2. Elena Borcia	10·—
3 "	"	3. Silvia Togan	20·—
" "	"	4. Dr. V. Bologa	20·—
" "	"	5. Eugenia Tordășianu	10·—
" "	"	6. Corpul profesoral dela curs. compl. 1915/16	50·—
3 "	"	7. Interese pentru depuneri la 30/VI. 1916	11·27
5 Dec.	"	8. In al 5-lea împrum. de răs. b.	—·— 195·40
" "	"	9. Livia Covăsală, bon dela sp.	10·—
" "	"	10. Livia Fărcaș, bon dela sp.	30·—
26 "	"	11. Emilia Domșa, pentru împr. de răsboiu	5·—
" "	"	12. Veturia Pop, p. împr. de răs. b.	5·—
" "	"	13. Veturia Dobrotă, p. împr. de răsboiu	4·—
" "	"	14. Ana Răcuciu, p. împr. de r.	5·—
" "	"	15. Maria Șerb, p. împr. de răs. b.	4·—
" "	"	16. Silvia Aron, p. împr. de răs. b.	4·—
" "	"	17. Maria Moldovan, p. împr. de răsboiu	4·—
" "	"	18. Maria Băra, p. împr. de răs. b.	1·—
" "	"	19. Dr. V. Bologa, p. împrum. de răsboiu	26·—
6 Ian.	1917,	20. Tot în al 5-lea împr. de răs. b.	—·— 98·—
1 Apr.	"	21. Paraschiva Baghera, bon dela t.	34·—
1 "	"	22. Surorile Crăciun, bon dela t.	36·—
1 "	"	23. Maria C. Popa, bon dela d.	17·—
21 "	"	24. Pentru 9 cup. dela obligații de răsboiu	27·—
21 "	"	25. Interese pentru depuneri la 31/XII. 1916	10·86
20 Mai	"	26. Andreiu Bârseanu	10·—
" "	"	27. Dr. V. Bologa	10·—

Transport 835·14 293·40

			Intrate: ieșite:	
			K	K
			835·14	293·40
			Transport	
20	Mai	1917,	28. Maria Bologa	5.—
"	"	"	29. Dr. Nora Leményi	2.—
"	"	"	30. Letiția Bologa	4.—
"	"	"	31. Eugenia Tordășianu	2.—
"	"	"	32. Pulcheria Smigelschi	2.—
"	"	"	33. Maria Rociu	2.—
"	"	"	34. Marina Cristea, f. elevă	1.—
"	"	"	35. Valeria Stoichiță, f. elevă	1.—
"	"	"	36. Aurelia Păcurar, elevă	4.—
"	"	"	37. Veturia Dobrotă, „	4.—
"	"	"	38. Sinefta Dreghici, „	3.—
"	"	"	39. Maria Șerb, „	4.—
"	"	"	40. Elena Catona, „	2.—
"	"	"	41. Elena Simtion, „	1.—
"	"	"	42. Minerva Milea, „	1.—
"	"	"	43. Maria Mafteiu, „	1.—
"	"	"	44. Ana Răcuciu, „	2.—
"	"	"	45. Emilia Domșa, „	2.—
"	"	"	46. Emilia Oțoiu, „	2.—
"	"	"	47. Silvia Iosif, „	1.—
"	"	"	48. Agatia Tatar, „	2.—
"	"	"	49. Lucreția Știrban, „	3.—
"	"	"	50. Maria Moldovan, „	2.—
"	"	"	51. Maria Flucuș, „	3.—
"	"	"	52. Cornelia Gusan, „	2.—
"	"	"	53. Susana Manițiu, „	1.—
"	"	"	54. Ana Ghibu, „	1.—
"	"	"	55. Silvia Aron, „	2.—
"	"	"	56. Elena Dobrin, „	3.—
"	"	"	57. Veturia Pop, „	1.—
"	"	"	58. Minerva Tilicea, „	2.—
"	"	"	59. Maria Cârstea, „	—60
"	"	"	60. Maria Băra, „	1.—
"	"	"	61. Lucreția Hurdu, „	—50
"	"	"	62. Elena Pop, „	1.—
			Transport	906·24 293·40

		Intrate: Ieșite:	
		K	K
		Transport	906·24 293·40
20 Mai	1917,	63. Maria Dăian,	„ . 2—
”	”	64. Elena Clococean,	„ . 2—
2 Iun.	”	65. In al 6-lea împr. de războiu	—·— 288·90
		Suma	. 910·24 582·30
		Ieșite	. 582·30
		Sald	. 327·94

II. Fondul Dr. Liviu Bran de Leményi.

Inițiat în memoria fericitului avocat *Dr. Liviu Bran de Leményi*, membru al comitetului Asociațiunii și zelos sprijinitor al cauzelor poporului român, pentru ajutorarea elevelor mai lipsite de mijloace dela școala civilă de fete a Asociațiunii.

		Intrate: Ieșite:	
		K	K
30 Iunie	1916,	1. Sald din 1915/16	101·02
3 Iulie	”	2. Dr. Eleonora Leményi	10—
3	”	3. Interese pentru depuneri la 31/VI. 1916	2·27
4 Mai	1917	4. Dr. Eleonora Leményi, din manualul «Istoria Ungariei», volumul I	280·12
5	”	5. Interese pentru depuneri la 31 Dec. 1916	2·25
18	”	6. Elenei Pop, elevă cl. III, ajutor	—·— 40—
18	”	7. Veturiei Pop, elevă în clasa IV, ajutor	—·— 40—
19	”	8. Elenei Clococean, elevă în cl. IV, ajutor	—·— 40—
		Suma	. 395·66 120·—
		Ieșite	. 120·—
		Sald	. 275·66

Apelăm la ajutorul binevoitorilor, în interesul școalei civile de fete cu internat a Asociațiunii.

8. Din cronica școlii.

Anul școlar s'a început la 1 Decembrie 1916 st. n., mai târziu ca de regulă, din cauza războiului.

În decursul anului au cercetat școala: dl *Andrieu Bârseanu*, președintele «Asociațiunii» și dl *Iuliu Iftene*, subinspector reșegesc de școale.

Agendele curente școlare, didactice și administrative ale institutului, s'au pertractat în 6 consilii profesoriale.

*

Starea sanitară a elevilor a fost deplin mulțămitoare în cursul anului 1916/17.

În 25 Ianuarie 1917 au fost revaccinate toate elevii, prin medicul institutului nostru.

*

În Postul Paștilor s'au mărturisit și cuminecat elevii prin catichetii și parohii ambelor confesiuni române.

Excursiune școlară sub conducerea corpului profesoral s'a făcut în 29 Mai n. 1917, în Dumbrava Sibiului, pentru serbarea pomilor și a pasărilor.

În decursul anului școlar elevii din clasele superioare au cercetat Muzeul Asociațiunii, Muzeul Bruckenthal și Muzeul de științe naturale din loc.

*

Festivități solemne, la care a participat institutul, au fost:

Serbarea școlară din 1 Ianuarie n. 1917, pentru încoronarea *Maiestății Sale Împăratului și Regelui apostolic Carol al IV-lea*, noul nostru Domnitor, și a *Augustei Sale soție Zita*, în 30 Decembrie n. 1916.

Serbarea zilei nașterii *Maiestății Sale Împărătesei și Reginei noastre Zita*, în 9 Mai n. 1917.

Serbarea școlară de *aniversare centenară* dela nașterea poetului maghiar *Ioan Arany*, în 20 Mai n. 1917, în sensul ordinațiunii Ministerului reșegesc de culte și instrucțiune publică din 16 Aprilie 1917, Nr. 25,699.

9. Examenele.

Examenele de primire s'au ținut în 2 Decemvrie n. 1916.

Examenele publice dela finea anului școlar s'au ținut după următorul program:

Vineri în 15 Iunie n. c. dela 4—5 ore d. a.: *Religie.*

Sâmbătă în 16 Iunie n. c.:

a) Dela 8—10 ore a. m. Clasa I și II civ. (din studiile: Limba română, Limba maghiară și Geografie).

b) Dela 10—12 ore a. m. Clasa III civilă (din studiile: Limba maghiară, Chimie și Limba germană).

c) Dela 3—5 ore d. a. Clasa IV civ. (din studiile: Limba română, Aritmetică și Limba maghiară). Cântări.

Lucrurile de mână, desemn și caligrafie, au fost expuse în decursul examenelor.

10. Inștiințarea pentru anul viitor școlar

se va publică mai târziu, în ziaristica română, conform decizunii On. Comitet al Asociațiunii, ce va luă pentru stările excepționale de astăzi din cauza războiului.

Dirrecțiunea școliei.

